

FIMA Vrijednosnice d.o.o. Varaždin

Politika upravljanja rizicima

Dokument pripremile:	§ Hana Horvat, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o. § Martina Rončević, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o. § Snježana Mihinjač Horvat, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.
Dokument odobrile:	§ Snježana Mihinjač Horvat, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o. § Martina Rončević, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.
Datum izrade:	10. lipnja 2009.
Datum zadnje izmjene:	15.rujna 2014.
Oznaka dokumenta:	FMVR.RISK.002
Naziv datoteke:	FMVR.RISK.002_Politika

U skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala, Pravilnika o upravljanju rizicima i adekvatnosti kapitala investicijskih društva, Pravilnika o provedbi provedbene uredbe komisije (EU) br. 680/2014, Pravilnika o organizacijskim zahtjevima za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i pomoćnih usluga i Pravilnika o upravljanju rizikom likvidnosti investicijskih društava, Uprava FIMA Vrijednosnica d.o.o. dana 15. rujna 2014. godine donosi sljedeći interni akt:

POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Uvodne odredbe

Članak 1.

Svrha propisivanja Politike upravljanja rizicima Društva jest provođenje Strategije upravljanja rizicima.

Politikom upravljanja rizicima propisuju se i postupci i mjere upravljanja pojedinim rizicima.

U dodacima ovog dokumenta pobliže su određeni postupci mjerenja i upravljanja tržišnim, operativnim i kreditnim rizicima, rizikom (ne)likvidnosti i rizicima unutar informacijskih sustava te način identifikacije, evidentiranja i praćenja velikih izloženosti iz knjige trgovanja i knjige pozicija kojima se ne trguje.

Određivanje sklonosti preuzimanja rizika

Članak 2.

Sklonost preuzimanja rizika jest razina rizika kojeg Društvo smatra prihvatljivim preuzeti u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom okruženju.

Sklonost preuzimanja rizika obuhvaća određivanje namjere za preuzimanje rizika kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja razine rizika koje Društvo smatra prihvatljivim.

Utvrđivanje sklonosti preuzimanja rizika proizlazi iz prirode poslovanja Društva, ključnih poslovnih procesa/aktivnosti, prevladavajućih i projiciranih ekonomskih i tržišnih uvjeta, njihovog utjecaja na ključne procese/aktivnosti Društva, zatim iz strukture pozicija u okviru knjige pozicija kojima se ne trguje, raspoloživosti informatičke podrške i automatizacije ključnih poslovnih procesa i sl.

Sukladno Strategiji upravljanja rizicima, a uvažavajući poslovnu strategiju i poslovne ciljeve, Društvo utvrđuje umjerenu (prosječnu) sklonost preuzimanju rizika.

Umjerena (prosječna) sklonost preuzimanju rizika odražava se u cilju Društva da ukupni vlastiti kapital Društva izračunat u skladu s člankom 156., stavkom 2. Zakona o tržištu kapitala iznosi najmanje 16% ili više od ukupne imovine Društva, ne uključujući vanbilančne pozicije.

Metodologija utvrđivanja i procjenjivanja rizika

Članak 3.

Upravljanje rizicima je skup postupaka i metoda za utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući i izvještavanje o rizicima kojima je investicijsko društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

Metodologija utvrđivanja i procjenjivanja rizika predstavlja dio ukupnog sustava upravljanja rizicima kojima Društvo identificira rizike kojima jest izloženo ili bi moglo biti izloženo, procjenjuje intenzitet utjecaja rizika te njihov potencijalni utjecaj na kontinuitet poslovanja Društva i ostvarenje postavljenih poslovnih ciljeva.

Članak 4.

Za utvrđivanje i procjenu utjecaja rizika kojima Društvo jest ili bi moglo biti izloženo primjenjuje se:

1. Procjena financijskog i poslovnog položaja Društva, a koje obuhvaća:
 - procjenu bilančnog stanja Društva,
 - procjenu budućih operativnih i drugih prihoda i troškova društva,
2. Analiza vanjskog okruženja Društva,
3. Analiza poslovnih procesa i kritičnih točaka u poslovnim procesima,
4. Lista kritičnih operativnih točaka u poslovnim procesima,
5. Analiza odjela upravljanja rizicima pri plasmanu novog proizvoda/usluge/instrumenta/tržišta
6. Analiza povijesnih informacija i iskustava,
7. Redovni kolegiji Uprave Društva,
8. Izvještaji kontrolnih funkcija,
9. Ostale interne evidencije i izvještaji.

Članak 5.

Metodologija utvrđivanja i procjenjivanja pojedinih rizika pobliže su određeni u pripadajućim dodacima Politike upravljanja rizicima i čine njen sastavni dio.

Postupci za ovladavanje i praćenje rizika

Članak 6.

S ciljem ovladavanja i praćenja rizika, a uzimajući u obzir profil rizičnosti Društva Uprava Društva je donijela odluku o uspostavljanju kontrolnih funkcija i to funkcije upravljanja rizicima i funkcije praćenja usklađenosti s relevantnim propisima (Compliance).

Postupci za ovladavanje i praćenje pojedinim rizicima definirani su u okviru dodataka ovom Pravilniku i to:

- Postupci za ovladavanje i praćenje tržišnim rizikom određeni su Dodatkom 1. ovog Pravilnika – Postupci mjerenja i upravljanja tržišnim rizikom.
- Postupci za ovladavanje i praćenje operativnih rizika određeni su Dodatkom 2. ovog Pravilnika – Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizicima.
- Postupci za ovladavanje i praćenje kreditnog rizika određeni su Dodatkom 3. ovog Pravilnika – Postupci mjerenja i upravljanja kreditnim rizikom.
- Postupci za ovladavanje i praćenje rizika (ne)likvidnosti određeni su Dodatkom 4. ovog Pravilnika – Postupci mjerenja i upravljanja rizikom likvidnosti.
- Postupci za ovladavanje i praćenje rizika unutar informacijskih sustava određeni su Dodatkom 5. ovog Pravilnika – Postupci mjerenja i upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava.

Procedure i mjere u slučaju odstupanja od primjene usvojenih politika i postupaka

Članak 7.

Pri utvrđenim odstupanjima od primjene usvojenih politika i postupaka pokreće se proces eskalacije na način da se:

1. promptno utvrđuju relevantne okolnosti odstupanja,
2. izvještavaju odgovorne/rukovodeće osobe poslovnog procesa u kojemu je utvrđeno odstupanje uključujući i Upravu Društva i funkciju praćenja usklađenosti s relevantnim propisima (*compliance*),
3. dokumentiraju odstupanja u evidenciji koju vodi i čuva Društvo,
4. promptno predlažu i usvajaju preventivne i prema potrebi dodatne detektivne mjere internih kontrola u relevantnim poslovnim procesima neophodne za unapređenje uočenih nedostataka,
5. poduzimaju ostale mjere i radnje u cilju eliminacije odstupanja,
6. dokumentiraju usvojene predložene mjere i postupke u internoj dokumentaciji poslovnih procesa te u ostalim relevantnim internim aktima Društva.

Članak 8.

Za dokumentiranje odstupanja od primjene usvojenih politika i postupaka zadužena je i evidencijom upravlja osoba zadužena za upravljanje rizicima.

Evidencija iz prethodnog stavka mora biti na zahtjev dostupna osobama koje provode interne kontrole u Društvu i drugim nadzornim tijelima prema Zakonu o tržištu kapitala.

Članak 9.

Za provođenje dokumentiranja usvojenih predloženih mjera i postupaka zadužene su osobe iz područja odgovornosti relevantnih poslovnih procesa na koje se odnose predložene mjere i postupci.

Članak 10.

Učinkovitost predloženih i usvojenih mjera i postupaka mora biti predmetom sljedeće nastupajuće interne kontrole poslovanja.

Mjere u slučaju kriznih situacija

Članak 11.

Krizna situacija predstavlja izloženost neuobičajeno visokom stupnju rizika koji odstupa od umjerene sklonosti Društva za preuzimanje rizika ili predstavlja rizik s kojim se Društvo ne susreće u svojem uobičajenom odvijanju poslovnih aktivnosti, a koji svojom pojavom mogu značajnije ugroziti kontinuitet poslovanja Društva i/ili izazvati značajni iznos umanjenja prihoda, vlastitog kapitala, smanjenja tržišnog udjela ili izazvati značajne troškove koji mogu opteretiti kontinuitet poslovanja.

Članak 12.

Svi zaposlenici Društva odgovorni su za postupke detekcije kriznih situacija iz područja svojih nadležnosti.

Članak 13.

Svi zaposlenici Društva ovisno o poslovima koje obavljaju odgovorni su za promptno izvještavanje rukovoditelja o nastupu krizne situacije, te osigurati povratnu informaciju da je odgovorna osoba obaviještena.

U slučaju odsutnosti relevantne nadležne osobe, zaposlenici su dužni obavijestiti Upravu.

Članak 14.

Uprave Društva i rukovoditelji neposredno su uključeni u proces eliminacije krizne situacije iz svoje organizacijske cjeline.

Uprava može mjere i postupke za eliminiranje kriznih situacija dokumentirati u obliku zapisnika.

Organizacijska pravila procesa upravljanja rizicima

Članak 15.

Proces upravljanja rizicima uspostavljen je s obzirom na vrstu, opseg i složenost investicijskih usluga i aktivnosti koje društvo pruža i obavlja.

Cilj procesa upravljanja rizicima jest redovito i pravovremeno utvrđivanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući izvještavanje o rizicima kojima je investicijsko društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

Članak 16.

Nositelj procesa upravljanja rizicima je funkcija upravljanja rizicima čije su ovlasti i odgovornosti definirane internim aktima Društva.

Članak 17.

Aktivnosti funkcije upravljanja rizicima obuhvaćaju, ali nisu isključivo ograničeni na:

- pravovremenu identifikaciju i utvrđivanje rizika kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju zbog promjena okolnosti/okruženja u kojima Društvo posluje,

- promjene ključnih ciljeva Društva, uvođenje novih proizvoda i usluga ili zbog drugih relevantnih okolnosti,
- procjenu i mjerenje relevantnih rizika i intenziteta njihovog utjecaja na poslovanje Društva,
 - praćenje i nadzor relevantnih rizika,
 - kontroliranje izloženosti rizicima,
 - izvještavanje Uprave Društva i relevantnih nadzornih tijela,
 - druge relevantne aktivnosti i zadatke kojima se izloženost Društva usklađuje s iskazanom sklonosti Društva za preuzimanje rizika.

Članak 18.

Jednom Članu Uprave Društva dodjeljuje se djelokrug poslova nadzora i upravljanja rizicima, a istome neposredno odgovara funkcija upravljanja rizicima.

Članak 19.

Društvo je obvezno osigurati odgovarajuća informatička rješenja, obrazovne i druge neophodne resurse za omogućavanje učinkovitog i kontinuiranog poslovanja funkcije upravljanja rizicima.

Društvo je obvezno osigurati ljudske resurse koji mogu stručno i profesionalno obavljati funkciju upravljanja rizicima.

Članak 20.

Funkcija Upravljanja rizicima dužna je uspostaviti sustav redovnog izvještavanja Uprave Društva u pisanom obliku te organizirati redovne sastanke u cilju pravovremenog upoznavanja Uprave Društva s relevantnim rizicima kojima je izloženo Društvo.

Pravila rada sustava internih kontrola

Članak 21.

Sustav internih kontrola predstavlja integrirani proces oblikovan u cilju osiguranja postignuća poslovnih ciljeva društva kroz učinkovitost poslovnih operacija i aktivnosti, pouzdanosti financijskih izvještaja i usklađenosti sa svim primjenjivim propisima i zakonima.

Članak 22.

Sustav internih kontrola obuhvaća sve interne akte Društva te aktivnosti i postupke zaposlenika na svim razinama Društva u svim ključnim poslovnim procesima radi osiguranja učinkovitog upravljanja rizicima kojima Društvo jest ili bi moglo biti izloženo.

Članak 23.

Uprava Društva je odgovorna za uspostavu učinkovitog sustava internih kontrola.

Članak 24.

Uprava procjenjuje učinkovitost uspostavljenog sustava internih kontrola najmanje jednom godišnje, te po potrebi daje kontrolnim funkcijama obvezujuće upute za postupanje.

Pravila provođenja postupka ocjenjivanja internog kapitala

Članak 25.

Postupak ocjenjivanja internog kapitala Društvo utemeljuje na osnovu strategija i politika upravljanja rizicima Društva, razmjerno vrsti, opsegu i složenosti poslovanja kao i vrsti i opsegu investicijskih usluga i aktivnosti koje društvo pruža i obavlja.

Postupak ocjenjivanja internog kapitala obuhvaća sljedeće:

1. utvrđivanje rizika,
2. mjerenje ili procjenu pojedinog rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva,
3. određivanje ukupnog internog kapitala,
4. usklađivanje potrebnog kapitala i potrebnog internog kapitala.

Članak 26.

Utvrđivanje svih rizika i određivanje njihove značajnosti zasniva se na sveobuhvatnoj procjeni rizika kojima je investicijsko društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo, a koji su svojstveni vrsti, opsegu i složenosti investicijskih usluga i aktivnosti koje investicijsko društvo pruža i obavlja.

Postupak utvrđivanja rizika uključuje obvezno i procjenu financijskog stanja investicijskog društva i vanjskog okruženja u kojem posluje te obuhvaća i buduća prognozirana kretanja i promjene.

Članak 27.

Društvo će postupak ocjenjivanja internog kapitala i njegove raspodjele provoditi najmanje jednom godišnje, a u slučaju značajnih promjena u tijeku godine i češće, te o samom postupku ocjenjivanja internog kapitala i svakoj njegovoj promjeni izvijestiti Agenciju.

Prijelazne i zaključne odredbe

Članak 28.

Svi zaposlenici Društva obvezni su pridržavati se odredbi ove Politike i njegovih pripadajućih dodataka.

Nepridržavanje odredbi Politike i pripadajućih dodataka smatra se povredom radne obveze za koju će se provesti postupak utvrđivanja odgovornosti zaposlenika.

Članak 29.

Na sve što nije regulirano ovim Pravilnikom primjenjuju se važeći zakoni i propisi. Ovaj Pravilnik stupa na snagu s danom 30. rujna 2014.

U Varaždinu, 15. rujna 2014.

Za FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.

Snježana Mihinjač Horvat, predsjednica Uprave

Martina Rončević, članica Uprave

DODATAK 1. – Postupci mjerenja i upravljanja tržišnim rizicima

Uvodne odredbe

Članak 1.

Dodatkom 1. Pravilnika - Postupci mjerenja i upravljanja tržišnim rizicima propisuju se pravila poslovnog ponašanja, odnosno, obveze koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja tržišnim rizicima.

Cilj

Članak 2.

Cilj Dodatka 1. - Postupci mjerenja i upravljanja tržišnim rizicima obuhvaćaju definiranje metoda identifikacije, procjene, sustavnog praćenja, kontrole i nadzora tržišnih rizika.

Definicije

Članak 3.

Tržišni rizici su: pozicijski rizik, rizik namire i rizik druge ugovorne strane, rizik prekoračenja dopuštenih izloženosti, valutni rizik i robni rizik.

Pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta ili, u slučaju izvedenog financijskog instrumenta, iz promjene cijene odnosno varijable. Pozicijski rizik dijeli se na: 1. opći pozicijski rizik – rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta uslijed promjene razine kamatnih stopa ili većih promjena na tržištu kapitala neovisno o bilo kojoj specifičnoj karakteristici tog financijskog instrumenta, 2. specifični pozicijski rizik – rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta uslijed činjenica vezanih uz njegova izdavatelja, odnosno u slučaju izvedenog financijskog instrumenta, činjenica u svezi izdavatelja temeljnog financijskog instrumenta.

Rizik namire i rizik druge ugovorne strane su rizici gubitka koji proizlaze iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane na temelju pozicija iz knjige trgovanja.

Rizik prekoračenja dopuštenih izloženosti je rizik gubitka zbog prekoračenja izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba na temelju pozicija iz knjige trgovanja.

Valutni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valuta.

Robni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe.

Članak 4.

Budući da Društvo ne obavlja djelatnost trgovanja za vlastiti račun ono ne evidnetira pozicije u knjizi trgovanja slijedom čega nije izloženo tržišnim rizicima koji se izvode iz pozicija u knjizi trgovanja.

Tržišni rizik kojem je Društvo izloženo u cijelosti se odnosi na valutni rizik.

Valutni rizik

Članak 5.

Valutni rizik označava opasnost da će fluktuacije tečaja strane valute u odnosu na obračunsku novčanu jedinicu imati negativan utjecaj na stavke aktive i pasive. Valutni rizik može nastati kao posljedica:

1. Trgovanja u stranoj valuti/na inozemnim tržištima
2. Trgovanjem vrijednosnica denominiranih u stranoj valuti ili s valutnom klauzulom
3. Zaduživanjem i plasiranjem depozita u stranoj valuti ili s valutnom klauzulom
4. Obavljanjem izvanbilančnih poslova denominiranih u stranoj valuti
5. Valutne neusklađenost između aktive i pasive
6. Ograničenja na konverziju pojedinih valuta
7. Poremećaja na tržištu

Članak 6.

Metode koje se primjenjuju u mjerenju valutnog rizika, te kod određivanja ograničenja valutne izloženosti je izračun otvorene devizne pozicije po pojedinoj valuti u okviru pozicija bilance (kao što je primjerice potraživanje na ime dospjele/nedospjele brokerska provizija u stranoj valuti, obveze za kredit denominiran u stranoj valuti, obveze prema dobavljačima u stranim valutama i slično).

Resursi**Članak 7.**

Metode i modeli za identifikaciju, nadzor i kontrolu izloženosti tržišnim rizicima zasnivaju se na postojećoj kvaliteti i dostupnosti podataka, te IT podršci.

Odgovorne osobe**Članak 8.**

Za neovisni izračun i provjere izračuna zadužena je funkcija upravljanja rizicima.

Na sve što nije specificirano ovim Dodatkom, primjenjuju se ostali relevantni interni akti Društva.

DODATAK 2. – Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizicima

Uvodne odredbe

Članak 1.

Dodatkom 2. Pravilnika - Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizikom propisuju se pravila poslovnog ponašanja, odnosno, obveze koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja operativnim rizikom.

Cilj

Članak 2.

Cilj ovog Dodatka 2. - Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizikom obuhvaćaju definiranje metoda analize, procjene i sustavnog praćenja operativnog rizika, ispunjavanje regulatornih zahtjeva, identifikacija odgovornih osoba, te smanjenje i održavanje razine operativnog rizika koja je prihvatljiva za Društvo.

Definicije

Članak 3.

Operativni rizik je operativni rizik kako je definiran člankom 4. stavkom 1. točkom (52) Uredbe (EU) br. 575/2013., prema kojoj je operativni rizik definiran kao rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Pravni rizik predstavlja rizik gubitka nastao uslijed nedosljednosti primjene zakonskih odnosno podzakonskih propisa, preuzetih ugovornih obveza, internih pravilnika i procedura, te svi ostali gubici proizašli iz sudskih postupaka, arbitraža, nagodbi i sl.

Članak 4.

Društvo pri izračunu kapitalnih zahtjeva za operativni rizik primjenjuje Jednostavni pristup. Jednostavni pristup propisuje da se operativni rizik procjenjuje kao 15% trogodišnjeg prosjeka relevantnih pokazatelja. Relevantni pokazatelj predstavlja zbroj neto kamatnog prihoda, neto nekamatnog prihoda, realiziranih i nerealiziranih dobitaka/gubitaka od financijske imovine, prihoda od vlasničkog ulaganja, neto tečajnih razlika, te ostalih operativnih prihoda.

Identifikacija rizika i evidentiranje gubitaka

Članak 5.

Operativni rizici prate se i klasificiraju prema vrsti uzroka zbog kojeg su gubici nastali:

1. Ljudski faktor - gubici uzrokovani od strane zaposlenika s namjerom stjecanja osobne koristi na štetu Društva i/ili gubici nastali kao posljedica neadekvatne politike zapošljavanja
2. Procesi - gubici nastali kao posljedica nenamjernih propusta zaposlenika, nepoštivanja internih procedure ili nemara
3. Sustav - gubici nastali zbog manjkavosti i grešaka IT tehnologije, te neadekvatne IT sigurnosti
4. Eksterni događaji - gubici nastali zbog vanjskih faktora na koje Društvo nije u mogućnosti utjecati (nestanak struje, elementarne nepogode, promjene poreznih propisa i zakonske regulative i sl.)

Baza podataka o operativnim rizicima

Članak 6.

Interni podaci o nastalim gubicima proizašlih po osnovi operativnih rizika, ne koriste se u primjeni internih modela, ali se koriste radi boljeg upravljanja operativnim rizicima na način da:

1. Pružaju bolji uvid o akumuliranim gubicima i izloženosti operativnom riziku i
2. Identificiraju kritične točke u organizaciji
3. Daju mogućnost Upravi da poduzme aktivnosti u cilju smanjenja operativnog rizika.

Resursi

Članak 7.

Metode i modeli za identifikaciju, nadzor i kontrolu izloženosti operativnom riziku zasnivaju se na postojećoj kvaliteti i dostupnosti podataka, te IT sustavima koje Društvo koristi.

Odgovorne osobe

Članak 8.

Prema Provedbenoj Uredbi Komisije (EU) br.680/2014 Društvo nije dužno izračunavati kapitalne zahtjeve za operativni rizik, odnosno izloženost riziku za operativni rizik jednak je nuli. Odgovornost funkcije upravljanja rizicima, prema navedenoj Provedbenoj Uredbi, je iskazivati dodatni iznos izloženosti riziku zbog fiksnih općih troškova. Društvo mora imati priznati kapital u iznosu najmanje jedne četvrtine općih fiksnih troškova prethodne godine. Opće fiksne troškove predstavlja zbroj troškova za zaposlene, amortizacija i ostali troškovi.

Funkcija upravljanja rizicima u okviru redovitih kontrola prati rizike s obzirom na vrstu uzroka kako je navedeno člankom 5. ovog Pravilnika te izvještava Upravu Društva o provedenoj kontroli najmanje jednom godišnje, a prema potrebi i češće.

Na sve što nije specificirano ovim Dodatkom, primjenjuju se ostali relevantni interni akti Društva.

Plan neprekinutosti poslovanja

Članak 9.

Plan za slučaj nepredviđenih okolnosti i održavanja neprekinutosti poslovanja koje je usvojilo Društvo, a kojim se osigurava kontinuitet poslovanja i ograničavanje gubitaka u slučajevima znatnijeg narušavanja ili prekida poslovanja predstavlja sastavni dio Dodatka 2. - Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizikom. Navedeni plan Uprava Društva revidira barem jedanput godišnje, te se na kraju svake kalendarske godine provodi redovno testiranje plana o čemu se sastavlja zapisnik.

DODATAK 3. – Postupci mjerenja i upravljanja kreditnim rizikom

Uvodne odredbe

Članak 1.

Dodatkom 3. Pravilnika - Postupci mjerenja i upravljanja kreditnim rizikom, propisuju se pravila poslovnog ponašanja, odnosno, obveze koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja kreditnim rizikom i rizikom druge ugovorne strane.

Cilj

Članak 2.

Cilj Dodatka 3. - Postupci mjerenja i upravljanja kreditnim rizikom obuhvaćaju metode procjene i praćenja kreditnog rizika i rizika druge ugovorne strane. Ovim Dodatkom određuje se i način ispunjavanja regulatornih zahtjeva, metode umanjenja kreditnog rizika, te identifikacija osoba odgovornih za praćenje, upravljanje i izvještavanje o rizicima.

Definicije

Članak 3.

Kreditni rizik je rizik gubitka koji nastaje zbog neispunjavanja novčane obveze osobe prema Društvu nastalih na temelju knjige pozicija kojima se ne trguje.

Članak 4.

Pri izračunu kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik - kreditnim rizikom ponderiranog iznosa izloženosti, Društvo uvijek primjenjuje standardizirani pristup.

Članak 5.

Kategorije izloženosti kreditnog rizika mogu predstavljati sljedeće stavke iz knjige pozicija kojima se ne trguje, a kojima Društvo dodjeljuje pripadajuće pondere rizika određene ovim Dodatkom:

1. izloženosti prema središnjoj državi ili središnjim bankama;
2. izloženosti prema područnoj (regionalnoj) ili lokalnoj samoupravi
3. izloženost prema subjektima javnog sektora;
4. izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama;
5. izloženosti prema međunarodnim organizacijama;
6. izloženosti prema institucijama;
7. izloženosti prema trgovačkim društvima;
8. izloženosti prema stanovništvu;
9. izloženosti osigurane nekretninama;
10. izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza;
11. visokorizične izloženosti;
12. izloženosti u obliku pokrivenih obveznica;
13. stavke koje čine sekuritizacijske pozicije;
14. izloženosti prema institucijama i trgovačkim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom;
15. izloženosti u obliku udjela ili dionica u subjektima za zajednička ulaganja (CIU);
16. izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja
17. ostale stavke.

Bilančne i izvabilančne stavke

Članak 6.

Vrednovanje bilančnih i izvabilančnih stavaka obavlja se u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Za bilančne stavke, kreditnim rizikom ponderirani iznos izloženosti primjenom standardiziranog pristupa, izračunava se množenjem bilančne izloženosti s pripadajućim propisanim ponderom rizika.

Za izvanbilančne stavke, kreditnim rizikom ponderirani iznos izloženosti primjenom standardiziranog pristupa, primjenjuju se pripadajući ponderi rizika po kategorijama izloženosti sukladno Prilogu I. Uredbe (EU) br.575/2013

Praćenje i upravljanje kreditnim rizikom i rizikom druge ugovorne strane

Članak 7.

Društvo vrši procjenu kreditnog rizika primjenom standardiziranog pristupa.

Ponderi rizika određuju se sukladno Uredbi (EU) br. 575/2013. U skladu čl. 112 Uredbe, svaka izloženost u skladu sa standardiziranim pristupom raspoređuje se u jednu od 16 kategorija izloženosti kako bi se izračunali kapitalni zahtjevi za kreditni rizik.

Članak 8.

U svrhu efikasne kontrole i praćenja kreditnog rizika tromjesečno se izvršava razvrstavanje pojedinih kategorija izloženosti i izračun kapitalnih zahtjeva za ovaj rizik.

Politika kolaterala

Članak 9.

Društvo može umanjiti izloženost kreditnom riziku i riziku druge ugovorne strane korištenjem kolaterala kao instrumenta osiguranja naplate potraživanja. Kolaterali mogu biti financijski i nefinancijski.

Društvo u pravilu potraživanja osigurava kolateralima koji mogu biti financijski, ali i drugi kolaterali kojima se uobičajeno osiguravaju potraživanja.

Instrument osiguranja je financijski kolateral ako se radi o sljedećim instrumentima:

1. Gotovinski polog kod Društva (ili ekvivalenti gotovine)
2. Dužnički vrijednosni papiri središnjih država i središnjih banaka
3. Dužnički vrijednosni papiri institucija koji imaju odgovarajući kreditni rejting
4. Dužnički vrijednosni papiri institucija bez kreditnog rejtinga ali pod uvjetom da:
 - a. Kotiraju na priznatoj burzi
 - b. Smatraju se nadređenim potraživanjem
 - c. Instrument je lako utrživ
5. Dionice ili konvertibilne obveznice uključene u glavni burzovni indeks
6. Dionice ili konvertibilne obveznice koje nisu uključene u glavni burzovni indeks, ali se njima trguje na priznatoj burzi
7. Jedinice u subjektima za zajedničko ulaganje, pod uvjetom da se:
 - a. Cijena jedinice objavljuje dnevno
 - b. Subjekt za zajedničko ulaganje je ograničen na ulaganje u prethodno navedene instrumente

Odgovorne osobe i resursi

Članak 10.

Odjel upravljanja rizicima prati i izvještava o kreditnom riziku, vrši nadzor i kontrolu usklađenosti s navedenim zakonskom regulativom.

Uprava prilikom ugovaranja poslova, vodi računa da uzeti instrumenti osiguranja udovoljavaju uvjetima propisanim ovim pravilnikom, kao i da tržišna vrijednost kolaterala predstavlja adekvatno osiguranje od kreditnog rizika.

Računovodstvo je obvezno pravovremeno obavijestiti Odjel upravljanja rizicima o kategorijama izloženosti vezanima uz knjigu pozicija kojima se ne trguje, a koje su bitne za izračun adekvatnosti i procjenu rizika.

Članak 11.

Metode i modeli za identifikaciju, praćenje i kontrolu izloženosti kreditnom riziku i riziku druge ugovorne strane zasnivaju se na postojećoj kvaliteti i dostupnosti podataka i IT podršci potrebnj za implementaciju različitih modela.

DODATAK 4. – Postupci mjerenja i upravljanja rizikom likvidnosti

Uvodne odredbe

Članak 1.

Dodatkom 4. Pravilnika - Postupci mjerenja i upravljanja rizikom likvidnosti propisuju se pravila poslovnog ponašanja, odnosno, obveze koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja rizikom likvidnosti.

Cilj

Članak 2.

Cilj Dodatka 4. - Postupci mjerenja i upravljanja rizikom likvidnosti je definiranje metoda procjene i sustavnog praćenja rizika likvidnosti, a u svrhu ustrojavanja i provođenja primjerene, učinkovite i sveobuhvatne strategije i postupaka koji će osigurati trajnu sposobnost Društva da pravovremeno ispuni svoje novčane obveze. Također, ovim Pravilnikom definira se i način ispunjavanja regulatornih zahtjeva, te identifikacija osoba odgovornih za praćenje, upravljanje i izvještavanje o riziku likvidnosti.

Definicije

Članak 3.

Rizik likvidnosti predstavlja opasnost od neusklađenosti dospelosti potraživanja i obveza, što može rezultirati ili nemogućnošću naplate potraživanja na dan dospjeća ili nemogućnošću izvršenja obveza po njihovom dospjeću. U širem smislu, rizik likvidnosti označava opasnost da se bilo koji nenovčani oblik imovine neće moći bez gubitaka pretvoriti u novac kroz određeno vrijeme.

Osnovni uzroci nastanka rizika likvidnosti su:

- Neusklađenost dospjeća potraživanja i obveza s novčanim tijekovima
- Nedovoljne rezerve likvidnosti
- Izvanredne situacije na tržištu koje mogu uzrokovati povećane potrebe za likvidnošću
- Situacije smanjene likvidnosti tržišta u kojima postoji opasnost nemogućnosti utrživosti pozicija u vrijednosnim papirima, ili je njihova prodaja moguća uz veliki realizirani gubitak

Postupak praćenja i upravljanja rizikom likvidnosti

Članak 4.

Uprava Društva donosi plan poslovanja jedanput godišnje, te u skladu s donesenim planom utvrđuje razinu sklonosti za preuzimanje rizika likvidnosti i procjenjuje da li su propisane mjere i postojeći sustav upravljanja rizikom likvidnosti adekvatni. Ukoliko uprava, s obzirom na doneseni plan poslovanja procijeni da su potrebne dodatne mjere za minimizaciju rizika likvidnosti dopunit će politiku upravljanja rizikom te po potrebi propisati dodatne mjere.

Prilikom procjene sustava za upravljanje rizikom uprava će se voditi time da bi mjere za upravljanje rizikom likvidnosti trebale osigurati dovoljno likvidnih sredstava u obliku rezervne, nezaložene imovine za osiguranje u slučajevima raznih stresnih događaja.

Članak 5.

U svrhu dnevnog praćenja likvidnosti, Društvo sukladno odredbama Pravilnika o upravljanju rizikom likvidnosti investicijskih društava, računa pokazatelj neto likvidnih sredstava, a koji predstavlja omjer između likvidnih sredstava i obveza koje su dospjele i koje uskoro dospijevaju (u roku od 5 dana).

Za potrebe dnevnog izračuna neto likvidnosti u likvidna sredstva svrstavaju se sljedeće stavke:

1. Sredstva na novčanim (kunskim i deviznim) računima za redovno poslovanje Društva
2. Depoziti po viđenju, depoziti u kreditnim institucijama s preostalim dospjećem do 5 dana, te depoziti na opoziv do 5 dana
3. Gotovina u blagajni

4. Obveznice ili kuponi obveznica, blagajnički i trezorski zapisi i drugi slični novčani instrumenti onih izdavatelja kojima je dodijeljen ponder 0 u skladu s Tećim dijelom Glavom II Uredbe (EU) br. 575/2013
5. Neiskorišteni iznosi bezuvjetnih okvirnih kredita odobrenih od kreditnih institucija sa sjedištem u državi članici, a koje je moguće u roku 5 dana iskoristiti do iznosa definiranog ugovorom,
6. Dospjela i nedospjela potraživanja za koja je Društvo na dan izračuna pokazatelja likvidnosti primilo predujam ili dokaz o plaćanju izvršenom od strane kreditne institucije sa sjedištem u državi članici EU
7. Potraživanja od kliringa s naslova prodaje vrijednosnih papira za vlastiti račun s rokom dospjeća do 5 dana
8. Ostala likvidna sredstva s dospjećem do 5 dana (novac i potraživanja koji dospjevaju u roku od 5 dana).

U dospjele obveze i obveze koje uskoro dospjevaju ubrajaju se sljedeće stavke:

1. Obveze iz poslovanja dospjele na dan za koji se računa pokazatelj likvidnosti
2. Obveze iz poslovanja koje dospjevaju u roku od 5 dana ili ih je moguće opozvati u roku od pet dana od dana za koji se izračunava pokazatelj likvidnosti
3. Obveze za primljene kredite, zajmove, predujmove, jamstva i izdane obveznice koje dospjevaju u roku od 5 dana
4. Ostale kratkoročne obveze za koje je izvjesno da će nastupiti u roku od 5 dana
5. Dospjele obveze po osnovi kupnje vrijednosnih papira za klijenta, a za koje klijent nije doznačio novčana sredstva.

Mjere za upravljanje rizikom likvidnosti

Mjerenje novčanih priljeva i odljeva u svim valutama, neto novčanih tokova kao i procjena svih budućih priljeva i odljeva

Članak 6.

Uprava sukladno Strategiji upravljanja rizicima donosi godišnji plan sa pregledom očekivanih prihoda i rashoda po mjesecima, odnosno pripadajućim priljevima i odljevima, te na mjesečnom nivou kontrolira tekuće novčane priljeve i odljeve u svim valutama koje zatim uspoređuje s projekcijama iz plana za tu godinu.

Očekivanim priljevima novčanih sredstava smatraju se priljevi s osnove provizija za pružene investicijske usluge, prihodi od kamata i drugi priljevi za koje se očekuje da će biti ostvareni u određenom razdoblju. Očekivanim odljevima novčanih sredstava smatraju se odljevi s osnova pružanja investicijskih usluga, obveze prema dobavljačima, zaposlenicima i drugi odljevi za koje se očekuje da će biti ostvareni u određenom razdoblju.

Podaci o prihodima s osnove trgovanja vrijednosnim papirima u Hrvatskoj i u inozemstvu koji predstavljaju najveći udio u prihodima društva dostupni su upravi u svakom trenutku kroz poslovno informacijske sustave (PIS, Hyperion), dok su podaci o redovnim odljevima procjenjeni u okviru plana odnosno u slučaju izvanrednih troškova odobreni od strane Uprave u skladu sa stanjem likvidnosti.

Osiguravanje i održavanje dovoljno likvidnih sredstava koje čine trajni opseg likvidnosti.

Ukoliko Uprava mjerenjem novčanih priljeva i odljeva na način opisan u prethodnom članku utvrdi negativan trend u odnosu na planirane prihode i rashode nastojat će uskladiti odljeve u odnosu na trenutne priljeve, te u optimalnom vremenskom roku nastojati formirati rezerve likvidnosti u depozitima ili likvidnim vrijednosnim papirima koji će predstavljati rezerve „blizu novca“ tj. mogućnost trenutnog unovčavanja istih i to prodajom ostale dugotrajne imovine.

Dnevno praćenje i izvještavanje o izloženosti riziku likvidnosti, a posebno značajnim promjenama u likvidnim sredstvima i obvezama

Članak 7.

Društvo će za svaki radni dan izračunavati pokazatelj likvidnosti kao omjer između likvidnih sredstava i obveza koje su dospjele i koje uskoro dospjevaju, a čija je minimalna dozvoljena vrijednost 1.

Odjel računovodstva i Odjel potpore zaduženi su za prikupljanje podataka iz članka 5. ovog dodatka, kao i za izradu izvještaja o likvidnosti prema obrascu: Dnevni izračun pokazatelja likvidnosti investicijskog društva. Dnevni izračun likvidnosti kao i izvješće o likvidnosti dostupno je Upravi putem Intraneta društva.

Pri izračunu pokazatelja likvidnosti nižem od 1, Uprava Društva će sukladno odredbama čl.12. Pravilnika o likvidnosti investicijskih društava obavijestiti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga.

Politike i postupci sa stranim valutama

Stavke imovine u stranim valutama preračunavaju se u kune prema srednjem tečaju HNB-a na dan obračuna, a u slučaju tečajeva valuta koji ne kotiraju na deviznom tržištu Republike Hrvatske, obračun se radi prema srednjem tečaju EUR-a na dan obračuna, kao paritetnoj valuti.

Utvrđivanje postupaka u kriznim situacijama

Kriznom situacijom u smislu postupaka upravljanja rizikom likvidnosti smatra se situacija kada pokazatelj likvidnosti investicijskog društva padne ispod najniže propisane razine likvidnosti od 1.

Ukoliko Uprava utvrdi da je nastala krizna situacija pokreće proces restrukturiranja imovine iz knjige pozicija kojima se ne trguje bez obzira na pripadajuće gubitke ili proces ishođenja kreditne linije za kratkoročno financiranje.

Odgovorne osobe, resursi, sustav izvještavanja

Članak 8.

Odjel računovodstva i odjel potpore u skladu s odredbama Pravilnika o upravljanju rizikom likvidnosti investicijskih društva prikupljaju potrebne podatke, odgovorni su za izradu dnevnih i mjesečnih izvještaja o likvidnosti, te su ih obvezni pohranjivati svakodnevno na Intranetu društva, gdje su dostupni i Upravi i Odjelu upravljanja rizicima.

Odjel računovodstva i odjel potpore izvršavaju kontrolu usklađenosti dnevnih izračuna pokazatelja likvidnosti s propisanim limitom, te u slučaju prekoračenja limita obavještavaju Upravu.

Uprava zajedno sa Odjelom upravljanja rizicima analizira aktivnosti koje su uzrokovale prekoračenje i utvrđuje korektivne aktivnosti s ciljem što skorijeg udovoljavanja limitima izloženosti, u skladu s propisanim mjerama.

Za praćenje poštivanja donesenih politika, kao i kontrolu propisanog koeficijenta likvidnosti odgovoran je compliance u okviru redovitih kontrola koje provodi.

Članak 9.

Podloge potrebne za izračun pokazatelja likvidnosti, a koje nisu dio računovodstvenih evidencija Društvo vodi u zasebnim evidencijama u fizičkom obliku.

Podloge iz prethodnog stavka čuvaju se najmanje tri godine, a za arhiviranje je zadužen odjel računovodstva.

Članak 10.

Metode i modeli za identifikaciju, praćenje i kontrolu izloženosti riziku likvidnosti zasnivaju se na postojećoj kvaliteti i dostupnosti podataka i IT podršci potrebnoj za implementaciju različitih modela.

Testiranje otpornosti na stres

Svrha i cilj

Članak 11.

Jedan od internih standarda koji se primjenjuje u procesu upravljanja rizikom likvidnosti su stres testovi likvidnosti. Svrha ove procedure je definiranje metodologije i standardizacija postupka izrade stres testova likvidnosti te korištenje rezultata testiranja u prilagođavanju strategije upravljanja rizikom likvidnosti. Cilj izrade stres testova likvidnosti je prepoznati situaciju te pripremiti odgovorne osobe Društva za promptnu reakciju u slučaju krize likvidnosti.

Pojmovi

Članak 12.

Testiranje otpornosti na stres može se podijeliti na analizu scenarija i analizu osjetljivosti, a isto predstavlja tehniku upravljanja rizicima koja se koristi za procjenu potencijalnih učinaka specifičnih događaja i/ili promjene više financijskih faktora na financijsko stanje Društva.

Analiza scenarija je procjena utjecaja istodobne promjene više faktora rizika na finacijsko stanje Društva u jasno definiranim stresnim okolnostima.

Analiza osjetljivosti je procjena utjecaja jednog određenog faktora rizika na financijsko stanje Društva pri čemu uzrok nije definiran.

Stres test se odnosi na promjenu vrijednosti pojedinih parametara koji imaju utjecaj na likvidnosnu poziciju Društva i utvrđivanje efekata utjecaja tih parametara na cjelokupno poslovanje.

Metodologija izrade stres testova, stresni scenarij i učestalost provođenja stres testova

Članak 13.

Risk manager Društva izrađuje stres testove likvidnosti u kojima simulira stresnu situaciju po likvidnost Društva te predlaže rješenje i poduzimanje mjera u takvim situacijama, minimalno jednom godišnje ili češće prema potrebi.

Stresna situacija koja se simulira u određenom testu obično je uvjetovana indikatorima na tržištu kapitala, u gospodarstvu općenito i/ili u Društvu, koji najčešće upućuju na mogućnost nastanka krize likvidnosti.

Pri odabiru stresnog scenarija uzimaju se u obzir predvidive i neuobičajene okolnosti odnosno testiranja za dulje razdoblje stresnih okolnosti te se po odabiru scenarija pristupa analizi scenarija ili analizi osjetljivosti ovisno o tome da li se simulira utjecaj jednog ili više faktora.

Stres test likvidnosti sadrži minimalno stresni scenarij, trenutno stanje imovine i pokazatelja likvidnosti Društva, utjecaj stres scenarija na bilančne pozicije i pokazatelje likvidnosti, moguće interne reakcije Društva te prijedlog rješenja testiranog scenarija.

Uzima se najčešće kombinacija dva događaja koji bi simulacijom na trenutno stanje važnijih pokazatelja likvidnosti Društva izazvali poremećaj odnosno krizu likvidnosti ili se odabire samo jedan faktor u kojem slučaju se radi testiranje analizom osjetljivosti.

Prilikom odabira scenarija najčešće se odabiru slijedeći događaji/faktori:

a) Unutarnji faktori specifični za investicijsko društvo:

- primitak zahtjeva za raskid ugovora od strane velikog broja individualnih klijenata ili manjeg broj značajnih klijenata Društva;
- neplanirana uskrata korištenja okvirnih kredita od strane banaka odnosno skraćenje roka za povrat već iskorištenih okvirnih kredita;
- neočekivan porast troškova povezanih s promjenama regulative ili s obzirom na pregovaračku poziciju s većim dobavljačima i/ili partnerima;
- smanjenje cijena usluga Društva s obzirom na pritisak od strane konkurencije;
- utjecaj objave rezultata poslovanja Društva ili drugih vijesti kojima se narušava ugled Društva na stanje likvidnosti i dr.

b) Vanjski faktori specifični za investicijsko društvo:

- pad prometa na Zagrebačkoj burzi;
- iznenadni porast/pad tečaja EUR/HRK i USD/HRK;
- nemogućnost zaduživanja kod banaka.

c) Kombinirani alternativni scenariji

Mjerenja i izvještavanja

Članak 14.

U postupku provedbi stres testova sudjeluju risk manager i odjel računovodstva. Vežano uz testiranje izrađuje se zapisnik koji sadržava rezultate testiranja te aktivnosti i mjere koje se predlažu u slučaju nepovoljnih rezultata testiranja u obliku plana oporavka likvidnosti. Zapisnik se nakon sastavljanja dostavlja Upravi Društva koja može ovisno o rezultatu poduzeti korektivne mjere ili aktivnosti za ublažavanje izloženosti Društva, osiguranje zaštitnih slojeva likvidnosti i prilagodbu profila likvidnosti Društva njegovoj toleranciji na rizik.

DODATAK 5. – Postupci mjerenja i upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava**Uvodne odredbe****Članak 1.**

Dodatkom 5. Pravilnika - Postupci mjerenja i upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava opisuju se rizici kojima je društvo izloženo, odnosno, definiraju se mjere koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava.

Cilj**Članak 2.**

Postupcima upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava cilj je osiguranje raspoloživosti informacijskih sustava FIMA-VRIJEDNOSNICA, osiguranje informacijskog sustava od napada izvana ili iznutra i od neovlaštenog pristupa informacijama, osiguranje kontinuiteta poslovanja u slučaju izvanrednih događaja i sprečavanje gubitka informacija.

Identifikacija, procjena i mjerenje**Članak 3.**

Rizici kojima je izložen informacijski sustav Društva mogu se svrstati u tri osnovne kategorije:

1. Prirodne (požar, poplava, zemljotres, oluje, zagađenje)
2. Ljudi namjerne pogreške (uništenje, promjena sadržaja, diverzija, sabotaza, krađa, neautorizirani pristupi, virusi)
3. Ljudi nenamjerne pogreške (nepažnja, nedisciplina, nemar, neznanje, neodgovarajući programi)
4. Tehničke greške (pogreška opreme, ispad opreme, prekid komunikacije)

Analizom rizičnih događaja obuhvaćaju su svi događaji koji na bilo koji način mogu narušiti ili prekinuti poslovanje investicijskog društva, te na taj način mogu onemogućiti društvo u poslovanju. Neki rizični događaji imaju utjecaj na kompletno poslovanje investicijskog društva, dok kod nekih postoji samo ograničen utjecaj na dio poslovnih procesa.

Prema tome utjecaj rizičnih događaja može biti sljedeći:

- Katastrofalan, s potpunim prekidom poslovanja društva,
- Vrlo ozbiljan, s djelomičnim prekidom poslovanja društva,
- Ozbiljan, s otežanim poslovanjem društva i prekidima nekih poslovnih procesa.

Kod analize rizičnih događaja određuje se i vjerojatnost njihovog pojavljivanja. Vjerojatnost se kreće od vrlo male (npr. za katastrofalne pojave poput zemljotresa ili terorističkih napada) do velike (npr. nedostupnost dijela informacijskog sustava ili bolest ključnog zaposlenika).

Popis mogućih prijetnji

Prijetnja	Učinak	Vjerojatnost	Učinak Vjerojatnost *
OPĆE PRIJETNJE			
Priroda			
Požar	100	0,2	20
Poplava	100	0,8	80
Oluje	75	0,6	40
Zagađenje	1	0,1	1
Zemljotres	100	0,3	30
Ljudi - namjerne pogreške			
Uništenje informatičkog sadržaja	100	0,2	20
Promjena sadržaja	100	0,1	10

Diverzije	30	0,2	6
Sabotaža	50	0,2	10
Krađa	80	0,2	16
Računalni virusi	100	0,2	20
Neautorizirani pristup	25	0,2	50
Ljudi -namjerne pogreške			
Nepažnja	80	0,2	16
Nedisciplina	100	0,2	20
Nemar	100	0,2	20
Neznanje	100	0,1	10
Neodgovarajući programi	100	0,1	10
Neodgovarajuća organizacija	100	0,1	10
Tehnička greška			
Pogreška opreme	100	0,1	10
Ispad opreme	50	0,4	20
Prekid komunikacije	100	0,1	10

Rezultati procjene rizika

Vjerojatnost	Učinak		
	Umjeren (10)	Vrlo ozbiljan(50)	Katastrofalan(100)
Velika (1,0)	10	50	100
Srednja (0,5)	5	25	50
Mala (0,1)	1	5	10

Upravljanje rizicima

Članak 4.

4.1 Rizici uzrokovani prirodnim pojavama

Društvo organizira poslovanje u prostorijama koje su izgrađene prema protupožarnim standardima. Poslužitelji se smještaju u sistem salu s ugrađenim detektorima za vatru i vodu, te se isto događuje relevantnom zaposleniku putem e-maila i zvučnim signalom. Sistem sala oprema se protupožarnim vatrogasnim aparatom za gašenje požara.

4.2 Ljudi-namjerne pogreške

Zaposlenici Društva prilikom sklapanja ugovora o radu usuglašavaju se sa sigurnosnom politikom i politikom korištenja IT sustava te su je se dužni pridržavati. Informacijski sustav je zaštićen od malicioznog koda antivirusnom aplikacijom koje se nadzire na dnevnoj bazi i sustavom za sprečavanje neželjene pošte (SPAM). Korisnici nemaju dozvoljen pristup poslužiteljima na drugi način osim komunikacijskim protokolima koji su im potrebni za svakodnevni rad, isto tako upoznati su s pravilima korištenja lozinki na osobnim računalima koja je definirana unutar politike sigurnosti informatičkog sustava. Također, redovitim sigurnosnim pohranama i provjerom uspješnosti istih i to u odnosu na podatke iz baze i mail korespondenciju upravlja se rizikom od namjernog uništenja podataka.

Nadalje, rizikom od brisanja i izmjene sadržaja na mreži i u bazama podataka upravlja se na način da se dodjelu prava za pristup Intranetu Društva što odobrava odobrava Uprava. U odnosu na pojedine sadržaje na Intranetu pravo izmjene ima samo ograničeni broj zaposlenika, dok u odnosu na podatke iz baze podataka rizikom od namjerne ljudske pogreške se upravlja na način da je onemogućeno brisanje klijenta i povjesnih podataka o transakcijama klijenta, dok informaciju o izmjeni podataka o pojedinom klijentu (broja računa) dobiva compliance društva i Uprava.

4.3 Ljudi-nenamjerne pogreške

Zaposlenici Društva moraju posjedovati informatičku pismenost za rad s aplikacijama koje se koriste unutar Društva.

Ljudske, nenamjerne pogreške minimiziraju se automatizacijom pojedinih radnih procesa i to u svim odjelima koji su uključeni u pružanje investicijskih usluga klijentima (odjel trgovanja, odjelu potpore, odjel računovodstva, odjel upravljanja portfeljima), kao i implementacijom kontrola u aplikacije za trgovanje putem interneta s ciljem sprječavanja ljudskih grešaka (od strane zaposlenika društva ili klijenata društva korištenjem aplikacije za internet trgovanje).

Sve mjere koje se poduzimaju za upravljanje rizicima od namjernih ljudskih pogrešaka služe i za upravljanje nenamjernim ljudskim pogreškama.

4.4 Tehničke pogreške

Tehničke pogreške unutar sustava smanjuju se redundancijom poslužitelja i mrežne opreme, gdje je to moguće, sigurnosnim pohranama podataka koji se obavljaju u dnevnim intervalima. Unutar sustava postoji aplikacija za hardverski nadzor poslužitelja koja u slučaju prekida rada pojedinog poslužitelja obavještava o prekidu putem e-maila. Pregled ispravnosti IT opreme obavlja se na dnevnoj bazi putem sistemskih logova poslužitelja. Nadogradnja aplikacija koje se koriste u sustavu obavlja se na testnim poslužiteljima prije puštanja u produkciju zbog smanjenja rizika od nepravilnih postavki koje bi uzrokovale smanjenje funkcionalnosti poslovanja.

Utjecaj rizičnih događaja na poslovanje

Članak 5.

Prije nabrojani rizični događaji mogu izazvati posljedice po poslovanje investicijskog društva koje mogu biti neposredne (gubitak klijenata, gubitak podataka, financijski gubitak) i posredne (gubitak tržišnog udjela, gubitak reputacije).

Odgovorne osobe i resursi

Članak 6.

Odjel upravljanja rizicima sudjeluje u postupku identifikacije i procjene rizika zajedno s osobama zaduženim za održavanje informacijskih sustava kao i održavanje aplikacija koje društvo koristi, te prati iste i izvještava o upravi društva o stanju u okviru propisanog godišnjeg izvješća za upravu.

Odjel informatike ima obvezu informirati odjel upravljanja rizicima o svim incidentima unutar informacijskog sustava koje imaju za posljedicu prestanak u radu cijelog ili pojedinih dijelova informacijskog sustava.

U Varaždinu, 15. rujna 2014.

Za FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.

Snježana Mihinjač Horvat, predsjednica Uprave

Martina Rončević, članica Uprave